

Plan odnowy miejscowości Sarbsk

2009-2016

Marzec 2009

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka wsi	4
2. Historia Sarbska	5
3. Zasoby wsi.....	6
3.1 Środowisko przyrodnicze	6
3.2 Gospodarka i rolnictwo	8
3.3 Infrastruktura społeczna	8
3.4 Gospodarka odpadami	9
3.5 Komunikacja	9
3.6 Infrastruktura techniczna	9
4. Analiza SWOT	10
5. Wizja miejscowości	11
6. Priorytety i cele	13
7. Harmonogram wdrażania planu zarządzania	15
8. Opis zadania priorytetowego	16
8.1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Wicko poprzez stworzenie miejsc wypoczynku i rekreacji w miejscowościach Sarbsk, Nowęcín, Żarnowska i Wicko (część gminnego projektu dotycząca miejscowości Sarbsk	16
8.2. Remont z wyposażeniem świetlicy wiejskiej w Sarbsku.....	17

Wstęp

W nowym okresie budżetowania Unii Europejskiej znacząca część środków finansowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich trafi na tereny polskich wsi. Jednym z głównych celów programu jest zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju pomiędzy mieszkańcami miast i wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem określającym kierunki rozwoju i sposoby poprawy warunków życia na terenach wiejskich, a także niezbędnym załącznikiem do wniosku o uzyskanie dofinansowania ze środków europejskich. Sporządzany jest przez mieszkańców danej miejscowości, a więc przez osoby, które najbardziej orientują się w lokalnych potrzebach.

„Plan Odnowy Miejscowości Sarbsk” w swojej treści zawiera: charakterystykę, historię wsi, analizę dostępnych zasobów, a także zestawienie najbardziej istotnych według mieszkańców przedsięwzięć do realizacji. Działania te mają przyczynić się między innymi do podniesienia poziomu integracji społecznej i poprawy warunków życia. Jednak dla osiągnięcia ww. celów konieczne jest aktywne włącznie mieszkańców do pomocy w ich realizacji.

1. Charakterystyka wsi

Sarbsk jest małą wsią położoną na północnym – wschodzie Gminy Wicko, przy drodze powiatowej prowadzącej do Łeby. Sąsiaduje z miejscowościami: Ulinia, Dychlino, Szczenurze.

Ludność wsi stanowi 214 osób (dane Urzędu Gminy Wicko na dzień 31.12.2008r.) a głównym źródłem jej utrzymania jest działalność pozarolnicza. W sezonie letnim dodatkową grupą dochodów są środki pochodzące z tytułu najmu lokali i działalności agroturystycznej.

Bliskie położenie Morza Bałtyckiego, Jeziora Sarbsko i rezerwatu przyrody „Mierzeja Sarbska”, który na swoim terenie posiada rzadko spotykane na terenie polskiego wybrzeża wydmy paraboliczne sprawia, że Sarbsk jest miejscowością bardzo atrakcyjną pod względem turystycznym.

2. Historia Sarbska

Sarbsk – wieś należała nie tylko do rodu Sarbskich, lecz także do Jatzkowów, Ripków i Natzmerów. Pierwsza wzmianka o Sarbsku pochodzi z dokumentu określającego granice Łeby i wydany w 1377 roku. Z dawnego majątku zachował się dwór i trzyklepiskowa, ryglowa, wypełniona cegłą stodoła z połowy XIX wieku. We wsi zauważyć można jeszcze resztki tradycyjnego budownictwa ryglowego wypełnionego gliną np dom nr 15.

Pierwsza świątynia powstała po roku 1400.

Drugi kościół powstał w roku 1598, przetrwał on do XX wieku. W 1922-1924 zbudowano obecną świątynię.

Dnia 06.07.1947 roku poświęcono Kościół w Sarbsku i od tego czasu Kościół jest używany regularnie przez parafię Rzymsko Katolicką w Łebie.

W roku 1972 z woli Biskupa Koszalińsko - Kołobrzeskiego Ignacego Jeża została erygowana Parafia Rzymsko Katolicka pod wezwaniem Świętej Anny w Sarbsku.

3. Zasoby wsi

3.1 Środowisko przyrodnicze

Rezerwat przyrody „Mierzeja Sarbska” utworzony został na mocy Zarządzenia ML i PP z dnia 10 listopada 1976 r. w celu ochrony naturalnych zbiorowisk bagiennych i wydmowych wykształconych w specyficznych warunkach wąskiej (około 1 km) mierzei nadmorskiej. Rezerwat położony jest na pograniczu pobrzeży: słowińskiego i kaszubskiego, zajmuje powierzchnię 546.63 ha. Poza Słowińskim Parkiem Narodowym jest to jedyne miejsce na polskim wybrzeżu z ruchomymi wydmami parabolicznymi (o wysokości do 24 m.n.p.m.).

Znajdują się tu również torfowiska, bór bażynowy, rośliny podlegające ochronie gatunkowej, do których zaliczyć można: długosza królewskiego, fiołka torfowego, rosiczka długolistnego, wełniaczka darniowego, woskownice europejską. Ponadto Sarbsk może pochwalić się znacznymi arealami borowiny.

Południowym skrajem rezerwatu przepływa w swym dolnym ujściowym biegu rzeka Chelst.

W skład wód powierzchniowych wchodzi w głównej mierze Jezioro Sarbsko - jezioro przybrzeżne, całkowicie oddzielone od morza mierzeją. Parametry jeziora wynoszą odpowiednio:

- długość 6.6 km,
- szerokość 1.2 km,
- największa głębokość 3.2 m,
- rzeki zasilające – Chelst

W skład pomników przyrody znajdujących się na terenie miejscowości wchodzi: **Dąb Arkadiusz**.

Przez teren miejscowości przebiega szlak pełnomorskiego gdańskiego wybrzeża będący kontynuacją szlaku prowadzącego od zachodu. Prawie w całości biegnie w strefie przybrzegowej pozwalając turystom poznać urokliwe brzegi Morza Bałtyckiego.

Jest to teren praktycznie nie przekształcony przez człowieka, który posiada czyste plaże i niezniszczone lasy.

3.2 Gospodarka i rolnictwo

Na terenie miejscowości funkcjonują:

- gospodarstwa rolne
- gospodarstwa i kwatery agroturystyczne
- ośrodek, szkoła windsurfingu „Habenda”- żeglownanie, pływanię, wypożyczalnia sprzętu do uprawianię turystyki wodnej

- stadnina koni, przewozy bryczką
- sklep spożywczo – przemysłowy

3.3 Infrastruktura społeczna

Ze względu na brak na terenie wsi placówek oświatowych, dzieci uczą się w Szkole Podstawowej w Szczenurzy (klasy 0-6), natomiast młodzież gimnazjalna uczęszcza do Zespołu Szkół w Wicku.

Na terenie miejscowości znajduje się również plac zabaw, a na jej obrzeżach plac przeznaczony pod boisko.

3.4 Gospodarka odpadami

Na terenie Sarbska został wdrożony pierwszy etap selektywnej zbiórki odpadów obejmujących szkło i plastik, poza tym mieszkańcy zawierają indywidualne umowy z firmą „Sanipol”.

3.5 Komunikacja

Przez teren wsi Sarbsk przebiega asfaltowa droga powiatowa prowadząca do Łeby. Transport publiczny opiera się w głównej mierze na komunikacji autobusowej i busach.

3.6 Infrastruktura techniczna

Ponad 10 lat temu w Sarbsku powstała ekologiczna, korzeniowa oczyszczalnia ścieków. Prócz tego od kilku miesięcy miejscowość Sarbsk jest zaopatrywana w wodę z nowego wodociągu w Nowęcinnie.

4. Analiza SWOT

Silne strony:

- atrakcyjne położenie
- korzystne walory przyrodnicze i krajobrazowe
- bogactwo runa leśnego
- sąsiedztwo rezerwatu przyrody „Mierzeja Sarbska”
- ośrodek windsurfingu

Słabe strony:

- brak świetlicy wiejskiej służącej integracji mieszkańców
- niewielka liczba osób ze średnim i wyższym wykształceniem
- niski poziom przyrostu naturalnego
- brak tradycji o charakterze regionalnym
- słaba promocja wsi

Szanse:

- korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki
- rozwój małej przedsiębiorczości
- integracja społeczna mieszkańców
- postęp technologiczny

Zagrożenia:

- dewastacja środowiska przyrodniczego
- migracja młodzieży w celach zarobkowych
- kryzysy finansowe

5. Wizja miejscowości.

AKTUALNA SYTUACJA		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	<i>atrakcyjne położenie, sąsiedztwo rezerwatu przyrody „Mierzeja Sarbska”, stadnina koni, ośrodek windsurfingu</i>	Co ma ją wyróżniać?	<i>nowa infrastruktura sportowa i rekreacyjna, estetyka wsi</i>
Jakie pełni funkcje?	<i>turystyczno - wypoczynkowe, handlowe, usługowe</i>	Jakie ma dodatkowo pełnić funkcje?	<i>kulturalne</i>
Kim są mieszkańcy?	<i>mali przedsiębiorcy, rolnicy, pracownicy fizyczni, emeryci, młodzież</i>	Kim mają być mieszkańcy?	<i>wykształconym społeczeństwem w pełni świadomym podejmowanych przez siebie decyzji</i>
Co daje utrzymanie?	<i>renty, zasiłki, działalność rolnicza, pozarolnicza i agroturystyczna</i>	Co ma dawać utrzymanie?	<i>wzrost znaczenia dochodów z agroturystyki i małej działalności gospodarczej</i>
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<i>rada sołecka, grupa odnowy wsi</i>	Jak mają współpracować w przyszłości?	<i>regularne spotkania mieszkańców z radą sołecką i grupą odnowy, mające na celu rozwiązywanie wspólnych problemów</i>
Z czego korzystają dzieci i młodzież?	<i>plac zabaw, boisko w złym stanie technicznym</i>	Z czego będą mogły korzystać dzieci i młodzież?	<i>z pełni wyposażonej świetlicy wiejskiej i boiska sportowego zapewniającej jej użytkownikom możliwości rozwoju edukacyjnego i kulturalnego</i>
Jak wygląda	<i>duże zróżnicowanie od</i>	Jak ma wyglądać	<i>w pełni zadbane</i>

wieś?	<i>estetycznych po częściowo zaniedbane</i>	wieś?	<i>budynki mieszkalne, uporządkowane miejsca użyteczności publicznej</i>
Obrzędy i tradycje	<i>brak tradycji i obrzędów</i>	Obrzędy i tradycje w przyszłości	<i>cykliczna organizacja festynów, inspiracje w zakresie kultury i integracji mieszkańców</i>

6. Priorytety i cele.

PRIORYTET I

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.

Cel I: Remont z wyposażeniem świetlicy wiejskiej w Sarbsku.

- 1) rozbudowa i remont pomieszczeń według potrzeb mieszkańców
- 2) doposażenie pomieszczeń w: sprzęt rekreacyjno – sportowy, sprzęt komputerowy, ogrzewanie (kominek), regały, krzesła, stoliki
- 3) plac zabaw, oraz zagospodarowany teren zielony wokół świetlicy

Cel II: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Wicko poprzez stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Sarbsk.

Zorganizowanie miejsca rekreacji i integracji społecznej poprzez wygospodarowanie powierzchni na ognisko, postawienie altany ze stołami i ławami, wymurowanie grilla oraz montaż ławek parkowych i koszy na śmieci.

Cel III: Remont i doposażenie boiska wiejskiego

- 1) wyrównanie terenu
- 2) zamontowanie bramek, ławek
- 3) budowa sceny
- 4) wykonanie ogrodzenia

PRIORYTET II

Poprawa estetyki miejscowości.

- 1) uporządkowanie miejsc zaniedbanych
- 2) Budowa, renowacja chodników i ścieżek rowerowych.
 - budowa chodnika
 - od kościoła rzymsko – katolickiego do pobliskiego cmentarza
 - ścieżki rowerowe

PRIORYTET III

Rozwój infrastruktury technicznej.

Cel I: Wykonanie nowych przyłączy do istniejącego wodociągu.

Cel II: Modernizacja oczyszczalni ścieków.

Cel III: Budowa kanalizacji.

PRIORYTET IV

Aktywizacja mieszkańców.

Cel. I Rozwój lokalnej przedsiębiorczości

- Promocja usług i produktów

Cel. II Rozwój społeczności lokalnej

- Podnoszenie kwalifikacji

7. Harmonogram wdrażania planu zarządzania.

Priorytet	Cel	Termin	Realizator projektu	szacunkowy koszt inwestycji
Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Remont z wyposażeniem świetlicy wiejskiej	2012-2013	PROW, Gmina	200.000,00
	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Wicko poprzez stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Sarbsk, Nowęcín, Żarnowska i Wicko. (część gminnego projektu dotycząca miejscowości Sarbsk).	2010	RPO WP, Gmina	56.999,02
	Remont i doposażenie boiska wiejskiego	2011-2013	RPO WP, Gmina	100.000,00
Poprawa estetyki miejscowości	Poprawa estetyki miejscowości	2010-2013	PROW, Gmina	150.000,00
Rozwój infrastruktury technicznej	Wykonanie nowych przyłączy do istniejącego wodociągu	2011 - 2014	PROW, Gmina	80.000,00
	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2012-15	PROW, Gmina	1.500.000,00
	Budowa kanalizacji	2011 -2015	PROW, Gmina	4.000.000,00
Aktywizacja mieszkańców	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	2010-2015	Rada Sołecka, Gmina, RPO WP	50.000,00
	Rozwój społeczności lokalnej	2009-2013	POKL, Gmina	50.000,00

8. Opis zadania priorytetowego.

8.1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Wicko poprzez stworzenie miejsca wypoczynku i rekreacji w miejscowości Sarbsk, Nowęcín, Żarnowska i Wicko. (część gminnego projektu dotycząca miejscowości Sarbsk).

Projekt ma na celu: zwiększenie lokalnej atrakcyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej przez unowocześnienie i zwiększenie estetyki wizerunku miejscowości, w której mieszkamy.

Projekt łączy w sobie element małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz element współpracy w zakresie realizacji kompleksowych lokalnych planów rozwoju.

Rozwój lokalnej infrastruktury i poprawa jej stanu ograniczy bariery w rozwoju gospodarczym i przyczyni się do zwiększenia poziomu inwestycji.

Tym samym wzrosną możliwości dywersyfikacji zatrudnienia i poprawy życia mieszkańców.

Spodziewane efekty realizacji projektu to przede wszystkim: likwidacja przepaści cywilizacyjnej w stosunku do ośrodków miejskich oraz wzrost wielkości ruchu turystycznego na obszarach wiejskich.

Lp.	Zakres prac	Kwota	Harmonogram realizacji
1.	Altana	40 627,12	luty-czerwiec
2.	Miejsce na ognisko	8 752,24	luty-czerwiec
3.	Grill Murowany	7 619,66	luty-czerwiec
	Razem	56 999,02	

Przewidywany koszt inwestycji – 56 999,02

8.2. Remont z wyposażeniem świetlicy wiejskiej w Sarbsku.

„Plan Odnowy Miejscowości Sarbsk” jest dokumentem opracowanym przez jego mieszkańców zawierającym charakterystykę, historię, analizę zasobów, a także wyszczególnienie priorytetów niezbędnych do realizacji w celu podniesienia poziomu rozwoju kulturalnego i edukacyjnego mieszkańców wsi.

Jednym z najważniejszych priorytetów mających służyć temu rozwojowi jest remont i wyposażenie pomieszczenia na świetlicę wiejską. Obecnie mieszkańcy wsi nie mają do dyspozycji pomieszczenia służącego spotkaniom integracyjnym.

Powstanie świetlicy wiejskiej przyczyni się do aktywizacji wszystkich grup społecznych i pozwoli zagospodarować czas wolny głównie dzieciom i młodzieży, a także ułatwi organizację i przeprowadzenie lokalnych uroczystości.

Budynek wymaga remontu, który obejmować będzie między innymi: remont ścian wewnątrz budynku, wymianę podłogi, stolarki okiennej i drzwi. Ważne będzie również zaopatrzenie obiektu w niezbędne wyposażenie: stoliki, krzesła, regały.